

LANDBRUKS - OG MATDEPARTEMENTET

postmottak@lmd.dep.no

INNSPILL TIL MELDINGEN OM JORDBRUKSPOLITIKKEN

Innledning

Det vises til invitasjon på Landbruks- og matdepartementets nettside, 15.01.16, om å komme med innspill til den nye meldingen.

Det er naturlig for oss å legge til grunn for vårt innspill målene for framtidig matproduksjon slik de framkommer i Meld. St. 9 (2011 – 2012) Landbruks- og matpolitikken, med 1 % økning pr. år fram til 2030.

Skal disse målene nås, for å holde tritt med befolkningsøkningen, betinger det utnyttelse av tilgjengelige jord- og beiteressurser over hele landet. Videre er det avgjørende med forutsigbarhet i rammene for næringen, muligheter for en tilfredsstillende inntektsutvikling samt vektlegging av tiltak som fremmer rekruttering.

Vårt innspill tar utgangspunkt i de tre spørsmålene meldingen skal behandle.

Hvordan kan norsk matproduksjon økes?

Vi erkjenner at utviklingen innenfor norsk matproduksjon og jordbruk, gir grunner til å vurdere næringens rammevilkår på nytt. Vi vil likevel her peke på flere kjente elementer i jordbrukspolitikken som hver for seg er svært viktige, og som etter vår mening, sammen er avgjørende for næringens utvikling og produksjonskraft:

- Det er overordentlig viktig at all dyrket jord tas i bruk til matproduksjon over hele landet, og at det stimuleres til nydyrking.
- Det må videre stimuleres til forbedring av allerede dyrket jord ved bl.a. mer grøfting.
- Våre begrensede dyrkede arealer betinger et restriktivt jordvern.
- Det må legges til rette for bedre utnyttelse av de store beiteressursene i landet, bl.a. ved å sørge for en balansert rovviltforvaltning over hele landet.
- Det er nødvendig at det gis spesielle vilkår for reindriften, som er ekstra utsatt for rovdyrbelastning i sine beiteområder, for at næringen skal kunne videreføres.
- Ved siden av de vanlige volumproduksjonene, må nisjeproduksjon og/lokalmat gis vilkår som stimulerer utvikling.
- Det er et stadig behov for å videreutvikle en bedre inntekts- og velferdspolitik for næringen.
- Produksjonsøkning er avhengig av satsing på forskning og utvikling.
- Tiltak for rekruttering og kompetansebygging er av avgjørende betydning for videreføring av jordbruket i Norge.
- Jordbruket må også ha en målsetting om at næringen driver på en miljømessig bærekraftig måte.
- Vi finner det rimelig at det innføres en kompensasjon for bortfall av eksportstøtte.
- Endelig mener vi det er nødvendig å fortsatt opprettholde et sterkt importvern.

Hvordan kan effektiviteten i jordbruket styrkes?

Vi ser at effektivisering og rasjonalisering allerede er kommet svært langt i norsk jordbruk. Tekniske nyvinninger, som bl.a. melkeroboten, har medført store endringer både når det gjelder driftsmåter og produksjon. Men skal effektiviseringen fortsette, er det nødvendig med rammer som gir muligheter for videre utvikling, og spesielt gjelder dette tilgang på kapital til investeringer. Vi mener de forhold vi peker på under til sammen er av vesentlig betydning for en styrket effektiv drift:

- Nødvendig lovverk som Jordloven, Konesjonsloven og Odelsloven må opprettholdes og gis nødvendig tilpasning.
- Leiejordsproblematikken må underkastes nødvendig vurdering: Det må legges til rette for at bønder kan eie den jorda de bruker.
- Det må etableres bedre ordninger for å sikre en styrket kapitaltilgang for investeringer i driftsbygninger/ driftsmidler.
- Virkemidlene i jordbruket må differensieres for å kompensere for struktur og vanskelige driftsforhold.
- Skatte- og avgiftsregimer for næringen må om nødvendig justeres.
- Landbrukssamvirket er etter vår oppfatning en funksjonell markedsregulator, og denne ordningen bør derfor absolutt videreføres.

Hvordan kan jordbrukets konkurransekraft bedres?

Næringens konkurransekraft er sterkt knyttet til de produktene som den leverer. Gitt at forutsetningene er tilstede for å produsere mye nok og godt nok, er utgangspunktet for konkurransekraften tilstede. Vi vil peke på at:

- Det er nødvendig med satsing på høy kvalitet på produktene.
- Utvikling av nye produkter, gjerne med lokal forankring, må ha gode vilkår og høy prioritet.
- Dokumentasjon av dyrkingsmåter som gir sunne og gode produkter, må presenteres for forbrukerne.
- Produsentenes markedsføring av sine produkter må løftes og forbedres.

Avslutningsvis

vil vi vise til at jordbruket har stor betydning for vårt fylke, hvor langt opp mot 20 % av de yrkesaktive har sitt arbeid direkte eller indirekte knyttet opp til næringen. Innholdet i en ny melding om jordbrukspolitikken imøteses derfor med spenning og interesse fra vår side, og vi ser fram til høringsrunden når meldingen foreligger.

Steinkjer, 29.01.16

Med vennlig hilsen

Nord-Trøndelag Arbeiderparti
Bjørn Engen
Leder